

# WSKAZANIA DUSZPASTERSKIE dotyczące stanu dziewic i stanu wdów

(DLA KOŚCIOŁA W POLSCE)

## STAN DZIEWIC W DIECEZJACH POLSKICH

### Rozdział I HISTORIA

1. Obrzęd konsekracji dziewic należy do najcenniejszych skarbów liturgii rzymskiej. Już w początkach Kościoła konsekrowano dziewice według uroczystego rytu, przez który stawały się one osobami konsekrowanymi. Dziewice w tamtym czasie mieszkały ze swoimi rodzinami albo we własnych domach. W swojej posłudze były do dyspozycji Kościoła, przede wszystkim przez modlitwę i pełnienie dzieł miłosierdzia.
2. Wraz z rozwojem życia monastycznego Kościół powiązał to powołanie z uroczystą profesją trzech rad ewangelicznych, życiem we wspólnocie, w posłuszeństwie przełożonemu i wspólną regułą, a na mocy dekretów Soboru Laterańskiego II (1139 r.) zaprzestano udzielania konsekracji dziewicom żyjącym w świecie.
3. Sobór Watykański II podjął temat konsekracji dziewic żyjących w świecie. Odnowiony ryt został zaaprobowany przez papieża Pawła VI. *Congregatio de Culto Divino* 31 maja 1970 r. opublikowała ryt, który wszedł w życie 6 stycznia 1971 r.
4. W Kodeksie Prawa Kanonicznego, promulgowanym 25 stycznia 1983 r., stanowi dziewic poświęcony jest kan. 604.
5. Polski przekład *Obrzędy konsekracji dziewic* został zatwierdzony przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów 28 maja 1990 r. i wydrukowany w 2001 r.
6. W 2006 r. zostaje powołana Podkomisja KEP ds. Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego.
7. W Polsce do dzisiaj przyjęło konsekrację ok. 80 dziewic żyjących świecie (*ordo virginum, OV*).

### Rozdział II ISTOTA I SKUTKI KONSEKRACJI

1. Począwszy od czasów apostołskich dziewice chrześcijańskie, powołane przez Pana, by poświęcić się Mu w sposób niepodzielny w większej wolności serca, ciała i ducha, podejmowały za aprobatą Kościoła decyzję życia w stanie dziewictwa dla Królestwa niebieskiego.<sup>1</sup>
2. Dziewice – wyrażając święty zamiar gruntowniejszego naśladowania Chrystusa – są Bogu poświęcone przez Biskupa Diecezjalnego według zatwierdzonego obrzędu liturgicznego, zostają mistycznie zaślubione Chrystusowi, Synowi Bożemu, i przeznaczone na służbę Kościołowi.<sup>2</sup>
3. Przez uroczysty obrzęd dziewica, pozostając w świecie, staje się osobą poświęconą, wielkim znakiem miłości Kościoła do Chrystusa i eschatologicznym obrazem niebieskiej Oblubienicy i przyszłego życia.<sup>3</sup>

---

<sup>1</sup> 1 Kor 7, 34-36; Mt 19, 12; KKK, 922.

<sup>2</sup> KPK, kan. 604 § 1.

<sup>3</sup> Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne, 1*; KKK, 923.

## Rozdział III

### GLÓWNE OBOWIĄZKI DZIEWIC<sup>4</sup>

8. Dziewice poświęcone Bogu z natchnienia Ducha Świętego składają zobowiązanie do życia w czystości, aby bardziej kochać Chrystusa i lepiej służyć bliźnim.
9. Dziewice chrześcijańskie zgodnie ze swym stanem i otrzymanymi charyzmatami powinny się oddawać pokucie, dziełom miłosierdzia, apostołstwu i gorliwej modlitwie.
10. Dziewicom zaleca się usilnie, aby dla lepszego spełnienia obowiązku modlitwy odmawiały codziennie Liturgię Godzin, zwłaszcza Jutrznę i Nieszpory. W ten sposób, łącząc swój głos z głosem Chrystusa, Najwyższego Kapłana, oraz Kościoła świętego, będą nieustannie wielbić Ojca Niebieskiego i wypraszać zbawienie świata.

## Rozdział IV

### WARUNKI DOPUSZCZENIA DO KONSEKRACJI DZIEWIC

1. Do konsekracji można dopuszczać dziewice żyjące w świecie, które:
  - a. ukończyły 25 rok życia;<sup>5</sup>
  - b. nigdy nie zawierały małżeństwa ani nie żyły publicznie, czyli jawnie, w stanie przeciwnym czystości;
  - c. według ogólnej opinii przez swój wiek, roztropność i obyczaje dają rękojmię, że wytrwają w życiu czystym oraz poświęconym służbie Kościołowi i bliźnim;
  - d. zostały dopuszczone do konsekracji przez Biskupa Diecezjalnego.<sup>6</sup>
2. Kandydatka pragnąca przyjąć konsekrację zwraca się bezpośrednio do Biskupa Diecezjalnego, przedstawiając:
  - a. prośbę o dokonanie obrzędu konsekracji,
  - b. opinię księdza proboszcza;
  - c. opinia delegata biskupa odpowiedzialnego za formację;
  - d. życiorys;
  - e. świadectwo chrztu.<sup>7</sup>

## Rozdział V

### ODPOWIEDZIALNOŚĆ BISKUPA DIECEZJALNEGO

1. Dziewice konsekrowane przez Biskupa łączą się szczególną więzią z Kościołem partykularnym, któremu służą z poświęceniem, chociaż pozostają w świecie.<sup>8</sup> Ze względu na konieczność współpracy ich obecność wymaga specjalnej uwagi ze strony Biskupa Diecezjalnego i kapłanów.<sup>9</sup>
2. Bezpośrednia odpowiedzialność za dziewice konsekrowane na terenie diecezji spoczywa na Biskupie Diecezjalnym, który rozeznaje autentyczność powołania, dopuszcza do konsekracji i jest szafarzem obrzędu konsekracji dziewic. Inny biskup może przewodniczyć obrzędowi za zgodą Biskupa Diecezjalnego.<sup>10</sup>
3. Do Biskupa Diecezjalnego należy ustalenie sposobu, w jaki dziewice prowadzące życie świeckie mają się zobowiązać do zachowania dziewictwa na zawsze.<sup>11</sup>

<sup>4</sup> Por. Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 2.

<sup>5</sup> Biskup Diecezjalny może ustalić inną granicę wieku, nie mniej jednak, niż 25 lat.

<sup>6</sup> Por. Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 3-5.

<sup>7</sup> Por. KPK, kan. 645 § 1.

<sup>8</sup> Posynodalna Adhortacja Apostolska *Vita consecrata*, 7.

<sup>9</sup> Instrukcja Kongregacji Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego *Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu*, 19.

<sup>10</sup> Posynodalna Adhortacja Apostolska *Vita consecrata*, 49; Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 6.

<sup>11</sup> Por. Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 5 (*ślub* lub *przysiężenie*).

4. Biskup Diecezjalny zatwierdza pismo, określające podstawowe normy życia i posługi dziewic konsekrowanych dla diecezji.<sup>12</sup>
5. Przed konsekracją Biskup Diecezjalny zapewnia kandydatce formację początkową oraz przeprowadza rozmowę z kandydatką na temat jej sposobu życia, którego wymaga charakter charyzmatyczny dziewictwa konsekrowanego.
6. Po konsekracji do obowiązków Biskupa należy:
  - a. troska o formację ciągłą;
  - b. podtrzymywanie duchowej więzi z dziewicami konsekrowanymi;
  - c. systematyczne spotkania z każdą z dziewic w celu weryfikacji sposobu życia i ewentualnej posługi na poziomie diecezji;<sup>13</sup>
  - f. zapewnienie pomocy w sytuacjach losowych;
  - g. podejmowanie odpowiednich działań w przypadku nie stosowania się do norm określonych pismem i w sytuacjach wątpliwych.
7. Biskup Diecezjalny powierza odpowiedzialność za formację początkową i ciągłą oraz opiekę duszpasterską nad dziewicami konsekrowanymi odpowiednio przygotowanemu kapłanowi lub prezbiterowi.
8. Po konsekracji Biskup Diecezjalny przekazuje dziewicy dekret potwierdzający akt konsekracji i poleca wpisanie jej do księgi osób konsekrowanych w diecezji oraz do księgi chrztów.
9. Dziewica konsekrowana powinna poinformować Biskupa Diecezjalnego o zmianie miejsca zamieszkania, związanej ze zmianą diecezji i prosić o list polecający do Biskupa tej diecezji, na terenie której zamieszka.
10. Biskup Diecezjalny może upoważnić jedną z dziewic konsekrowanych w diecezji do bycia przedstawicielką dziewic konsekrowanych na forum ogólnopolskim.

## Rozdział VI

### REALIZACJA CHARYZMATU ŻYCIA DZIEWICTWA KONSEKROWANEGO

1. Dziewice konsekrowane prowadzą indywidualny tryb życia w świecie, nie podlegając żadnym strukturom życia wspólnotowego.
2. Wspólnotą dla dziewicy konsekrowanej, w której realizuje swoją misję, jest Kościół diecezjalny.
3. Charakter diecezjalny stanu dziewic konsekrowanych stanowi istotną cechę tej formy życia i polega na:
  - a. przynależności i miłości dziewicy konsekrowanej do swojego Kościoła lokalnego, do jego historii i teraźniejszości;
  - b. pełnym uczestnictwie w życiu Kościoła lokalnego, w którym „tu i teraz” istnieje i aktualizuje się Kościół Powszechny;
  - c. przyjęciu perspektyw i planów duszpasterskich diecezji i dyspozycyjności na proponowany udział w ich realizacji w ramach możliwości i osobistych predyspozycji każdej z dziewic.
4. Pierwszą służbą dziewicy konsekrowanej, którą oddaje Kościołowi, jest dążenie do osobistej świętości w sposób odpowiadający charyzmatowi stanu.
5. Dziewica konsekrowana może służyć diecezji podejmując dobrowolnie działalność apostolską na prośbę Biskupa Diecezjalnego jako osoba zatrudniona przez instytucje kościelne (w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin, zgodnie z przyjętymi ustaleniami) lub w czasie wolnym.
6. Wszelka działalność apostolska, duszpasterska czy charytatywna, jest dobrowolna i powinna być uzgadniana, koordynowana i potwierdzana przez Biskupa Diecezjalnego.

<sup>12</sup> Biskup Diecezjalny określa ustalenia, które uzna za niezbędne, uwzględniając KKK, Obrzędy konsekracji dziewic i inne stosowne dokumenty i rozporządzenia wydane przez Stolicę Apostolską, oraz biorąc pod uwagę specyfikę diecezji; w załączniku znajduje się przykładowe pismo Biskupa Diecezjalnego diecezji pelplińskiej.

<sup>13</sup> Biskup Diecezjalny określa częstotliwość spotkań, nie rzadziej jednak, niż raz w roku.

7. Dziewice mogą się zrzekać w stowarzyszeniach dla wierniejszego wypełniania swego zamiaru oraz dla służby Kościołowi, odpowiadającej ich własnemu stanowi i wykonywanej przy wzajemnej pomocy.<sup>14</sup>
8. Aby wiernie realizować swoje powołanie dziewica konsekrowana:
  - a. wedle możliwości codziennie uczestniczy we Mszy Świętej i adoruje Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie;<sup>15</sup>
  - b. czyta Pismo Święte, odprawia rozmyślanie i sprawuje Liturgię Godzin;<sup>16</sup>
  - c. ma specjalne nabożeństwo do Maryi, która jest dla niej wzorem i oparciem;<sup>17</sup>
  - d. często przystępuje do sakramentu pojednania i w sposób wolny obiera kierownictwo duchowe;<sup>18</sup>
  - e. w przeżywaniu świętości ewangelicznej dziewica konsekrowana może podjąć wybraną przez siebie formę duchowości zakorzenioną w Tradycji Kościoła.
9. Dziewica konsekrowana jest zobowiązana sama zapewnić sobie mieszkanie (osobno lub z rodziną), stałe źródło utrzymania i świadczenia społeczne.
10. Widzialnym znakiem konsekracji jest obrączka.<sup>19</sup>

## Rozdział VII

### FORMACJA POCZĄTKOWA I CIĄGŁA

1. Systematyczna formacja duchowa, teologiczna i apostolska dziewczek konsekrowanych obejmuje dwa etapy: formację początkową i formację ciągłą.
2. Formację początkową kandydatka podejmuje po wyrażeniu zgody przez Biskupa Diecezjalnego;<sup>20</sup> obejmuje ona:
  - a. etap wstępny w czasie którego kandydatka rozpoznaje powołanie właściwe stanowi dziewczek;
  - b. czasowe zobowiązanie do życia w czystości;<sup>21</sup>
  - c. bezpośrednio przygotowanie do konsekracji.
3. Dziewica konsekrowana ma obowiązek do końca życia kontynuować swoją formację duchową, teologiczną i apostolską.<sup>22</sup>

<sup>14</sup> KPK, kan. 604, §2.

<sup>15</sup> Por. KPK 663 §2.

<sup>16</sup> Por. KPK 663 §3.

<sup>17</sup> Por. KPK 663 §4.

<sup>18</sup> Por. KPK 664, KPK 719 §4.

<sup>19</sup> Biskup Diecezjalny może zatwierdzić – za zgodą dziewczycy konsekrowanej lub na jej prośbę – inny, widzialny znak konsekracji.

<sup>20</sup> Biskup Diecezjalny określa czas i sposób realizacji formacji początkowej.

<sup>21</sup> Rytuał konsekracji mówi o *odnowieniu* postanowienia życia w czystości.

<sup>22</sup> Por. KPK 661; Biskup Diecezjalny określa sposób realizacji formacji ciągłej np. poprzez uczestnictwo w regularnych spotkaniach w ciągu roku, corocznych rekolekcjach zamkniętych oraz innych spotkaniach służących formacji, udział wspólnotowy we Mszy św. i Liturgii Godzin; formacja ciągła może być prowadzona we współpracy z innymi diecezjami przy uwzględnieniu wzajemnych doświadczeń.

# STAN WDÓW W DIECEZJACH POLSKICH

## Rozdział I

### ISTOTA I SKUTKI KONSEKRACJI

1. Począwszy od czasów apostołskich wdowy chrześcijańskie, powołane przez Pana, by poświęcić się Mu w sposób niepodzielny w większej wolności serca, ciała i ducha, podejmowały za aprobatą Kościoła decyzję życia w dozgonnej czystości dla Królestwa niebieskiego.<sup>23</sup>
2. Wdowy, składając – według zatwierdzonego obrzędu liturgicznego – wieczysty ślub czystości, przeżywanej jako znak Królestwa Bożego, konsekrują swój stan życia, aby poświęcić się modlitwie i służbie Kościołowi.<sup>24</sup>
3. Wdowy żyjąc w świecie, urzeczywistniają swoją konsekrację przez szczególną więź komunii z Kościołem partykularnym i powszechnym.<sup>25</sup>

## Rozdział II

### GŁÓWNE OBOWIĄZKI WDÓW

1. Wdowy poświęcone Bogu z natchnienia Ducha Świętego ślubują czystość, aby bardziej kochać Chrystusa i lepiej służyć bliźnim.
2. Wdowy chrześcijańskie zgodnie ze swym stanem i otrzymanymi charyzmatami powinny się oddawać pokucie, dziełom miłosierdzia, apostołstwu i gorliwej modlitwie.
3. Wdowom zaleca się usilnie, aby dla lepszego spełnienia obowiązku modlitwy odmawiały codziennie Liturgię Godzin, zwłaszcza Jutrznie i Nieszpory. W ten sposób, łącząc swój głos z głosem Chrystusa, Najwyższego Kapłana, oraz Kościoła świętego, będą nieustannie wielbić Ojca Niebieskiego i wypraszać zbawienie świata.

## Rozdział III

### WARUNKI DOPUSZCZENIA DO KONSEKRACJI WDÓW

1. Do konsekracji można dopuszczać wdowy, które:
  - a. ważnie zawarły sakrament małżeństwa;
  - b. nie żyły publicznie w związku niesakramentalnym;
  - c. według ogólnej opinii przez swój wiek, roztropność i obyczaje dają rękojmię, że wytrwają w życiu czystym oraz poświęconym służbie Kościołowi i bliźnim;
  - d. zostały dopuszczone do konsekracji przez Biskupa Diecezjalnego.
2. Kandydatka pragnąca przyjąć konsekrację zwraca się bezpośrednio do Biskupa Diecezjalnego, przedstawiając:<sup>26</sup>
  - a. prośbę o dokonanie obrzędu konsekracji,
  - b. opinię księdza proboszcza;
  - c. opinię delegata biskupa odpowiedzialnego za formację wdów konsekrowanych;
  - d. życiorys;
  - e. wypis z księgi chrztów;
  - f. świadectwo ważnie zawartego sakramentu małżeństwa rozwiązanego przez śmierć małżonka.

<sup>23</sup> 1 Tm 5, 5. 9-10; 1 Kor 7, 8; KKK, 922.

<sup>24</sup> Posynodalna Adhortacja Apostolska *Vita Consecrata*, 7.

<sup>25</sup> Posynodalna Adhortacja Apostolska *Vita Consecrata*, 42.

<sup>26</sup> Por. KPK, kan. 645 § 1.

## Rozdział IV

### ODPOWIEDZIALNOŚĆ BISKUPA DIECEZJALNEGO

1. Wdowy konsekrowane przez Biskupa łączą się szczególną więzią z Kościołem partykularnym, któremu służą z poświęceniem, chociaż pozostają w świecie.<sup>27</sup> Ze względu na konieczność współpracy ich obecność wymaga specjalnej uwagi ze strony Biskupa Diecezjalnego i kapłanów.<sup>28</sup>
2. Bezpośrednia odpowiedzialność za wdowy konsekrowane na terenie diecezji spoczywa na Biskupie Diecezjalnym, który rozeznaje autentyczność powołania, dopuszcza do konsekracji i jest szafarzem obrzędu konsekracji wdów. Inny biskup może przewodniczyć obrzędowi za zgodą Biskupa Diecezjalnego.<sup>29</sup>
3. Biskup Diecezjalny zatwierdza pismo, określające podstawowe normy życia i posługi wdów konsekrowanych dla diecezji.<sup>30</sup>
4. Przed konsekracją Biskup Diecezjalny zapewnia kandydatce formację początkową oraz przeprowadza rozmowę z kandydatką na temat jej sposobu życia, którego wymaga charakter charyzmatyczny wdowieństwa konsekrowanego.
5. Po konsekracji do obowiązków Biskupa należy:
  - a. troska o formację ciągłą;
  - b. podtrzymywanie duchowej więzi z wdowami konsekrowanymi;
  - c. systematyczne spotkania z każdą z wdów<sup>31</sup> w celu weryfikacji sposobu życia i ewentualnej posługi na poziomie diecezji;
  - d. zapewnienie pomocy w sytuacjach losowych;
  - e. podejmowanie odpowiednich działań w przypadku nie stosowania się do norm określonych pismem i w sytuacjach wątpliwych.
6. Biskup Diecezjalny powierza odpowiedzialność za formację początkową i ciągłą oraz opiekę duszpasterską nad wdowami konsekrowanymi odpowiednio przygotowanemu kapłanowi lub prezbiterowi.
7. Po konsekracji Biskup Diecezjalny przekazuje wdowie dekret potwierdzający akt konsekracji i poleca wpisanie jej do księgi osób konsekrowanych w diecezji oraz do Księgi chrztów.
8. Wdowa konsekrowana powinna poinformować Biskupa Diecezjalnego o zmianie miejsca zamieszkania, związanej ze zmianą diecezji i prosić o list polecający do Biskupa tej diecezji, na terenie której zamieszka.
9. Biskup Diecezjalny może upoważnić jedną z wdów konsekrowanych w diecezji do bycia przedstawicielką wdów konsekrowanych na forum ogólnopolskim.

## Rozdział V

### REALIZACJA CHARYZMATU ŻYCIA WDOWIEŃSTWA KONSEKROWANEGO

1. Wdowy konsekrowane prowadzą indywidualny tryb życia w świecie, nie podlegając żadnym strukturom życia wspólnotowego.
2. Wspólnotą dla wdowy konsekrowanej, w której realizuje swoją misję, jest Kościół diecezjalny.
3. Charakter diecezjalny stanu wdów stanowi istotną cechę tej formy życia i polega na:
  - a. przynależności i miłości wdowy konsekrowanej do swojego Kościoła lokalnego, do jego historii i teraźniejszości;

<sup>27</sup> Posynodalna Adhortacja Apostolska *Vita consecrata*, 7.

<sup>28</sup> Instrukcja Kongregacji Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego *Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu*, 19.

<sup>29</sup> Posynodalna Adhortacja Apostolska *Vita consecrata*, 49.

<sup>30</sup> Biskup Diecezjalny określa ustalenia, które uzna za niezbędne, uwzględniając Kodeks Prawa Kanonicznego i inne stosowne dokumenty i rozporządzenia wydane przez Stolicę Apostolską, oraz biorąc pod uwagę specyfikę diecezji.

<sup>31</sup> Biskup Diecezjalny określa częstotliwość spotkań, nie rzadziej jednak, niż raz w roku.

- b. pełnym uczestnictwie w życiu Kościoła lokalnego, w którym „tu i teraz” istnieje i aktualizuje się Kościół Powszechny;
  - c. przyjęciu perspektyw i planów duszpasterskich diecezji i dyspozycyjności na proponowany udział w ich realizacji w ramach możliwości i osobistych predyspozycji każdej z wdów.
4. Wdowa konsekrowana może służyć diecezji podejmując dobrowolnie działalność apostolską na prośbę Biskupa Diecezjalnego jako osoba zatrudniona przez instytucje kościelne (w pełnym lub niepełnym wymiarze godzin, zgodnie z przyjętymi ustaleniami) lub w czasie wolnym.
  5. Wszelka działalność apostolska, duszpasterska czy charytatywna jest dobrowolna i powinna być uzgadniana, koordynowana i potwierdzana przez Biskupa Diecezjalnego.
  6. Wdowy mogą się zrzeszać w stowarzyszeniach dla wierniejszego wypełniania swego zamiaru oraz dla służby Kościołowi, odpowiadającej ich własnemu stanowi i wykonywanej przy wzajemnej pomocy.
  7. Aby wiernie realizować swoje powołanie wdowa konsekrowana:
    - a. wedle możliwości codziennie uczestniczy we Mszy Świętej i adoruje Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie;<sup>32</sup>
    - b. czyta Pismo Święte, odprawia rozmyślanie i sprawuje Liturgię Godzin;<sup>33</sup>
    - c. ma specjalne nabożeństwo do Maryi, która jest dla niej wzorem i oparciem;<sup>34</sup>
    - d. często przystępuje do sakramentu pojednania i w sposób wolny obiera kierownictwo duchowe;<sup>35</sup>
    - e. w przeżywaniu świętości ewangelicznej wdowa konsekrowana może podjąć wybraną przez siebie formę duchowości zakorzenioną w Tradycji Kościoła.
  8. Wdowa konsekrowana jest zobowiązana sama zapewnić sobie mieszkanie (osobno lub z rodziną), stałe źródło utrzymania i świadczenia społeczne.
  9. Ze słusznych powodów wdowa może zachować tajemnicę przynależności do stanu wdów. W takim wypadku Biskup jest zobowiązany powiadomić pozostałe wdowy konsekrowane o tym fakcie.

## Rozdział VI

### FORMACJA POCZĄTKOWA I CIĄGŁA

1. Systematyczna formacja duchowa, teologiczna i apostolska wdów konsekrowanych obejmuje dwa etapy: formację początkową i formację ciągłą.
2. Formację początkową<sup>36</sup> kandydatka podejmuje po wyrażeniu zgody przez Biskupa Diecezjalnego; obejmuje ona:
  - a. etap wstępny w czasie którego kandydatka rozpoznaje powołanie właściwe stanowi wdów;
  - b. czasowy ślub czystości,
  - c. bezpośrednie przygotowanie do konsekracji.
3. Wdowa konsekrowana ma obowiązek do końca życia kontynuować swoją formację duchową, teologiczną i apostolską.<sup>37</sup>

<sup>32</sup> Por. KPK 663 §2.

<sup>33</sup> Por. KPK 663 §3.

<sup>34</sup> Por. KPK 663 §4.

<sup>35</sup> Por. KPK 664, KPK 719 §4.

<sup>36</sup> Biskup Diecezjalny określa czas i sposób realizacji formacji początkowej.

<sup>37</sup> Por. KPK 661; Biskup Diecezjalny określa sposób realizacji formacji ciągłej np. poprzez uczestnictwo w regularnych spotkaniach w ciągu roku, corocznych rekolekcjach zamkniętych oraz innych spotkaniach służących formacji, udział wspólnotowy we Mszy św. i Liturgii Godzin; formacja ciągła może być prowadzona we współpracy z innymi diecezjami przy uwzględnieniu wzajemnych doświadczeń.

## **PODKOMISJA KEP DS. INDYWIDUALNYCH FORM ŻYCIA KONSEKROWANEGO**

1. Podkomisja KEP ds. Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego ma na celu wspomaganie Konferencji Episkopatu Polski w jej pracy i wykonywaniu decyzji dotyczących indywidualnych form życia konsekrowanego.
2. Dla osiągnięcia wyżej wymienionego celu Podkomisja:
  - a. utrzymuje kontakt z Komisją KEP ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego,
  - b. utrzymuje kontakt z delegatami ds. życia konsekrowanego oraz delegatami ds. indywidualnych form życia konsekrowanego w diecezjach polskich,
  - c. gromadzi informacje dotyczące indywidualnych form życia konsekrowanego:
    - dane dotyczące liczebności stanu dziewic, stanu wdów i pustelników,
    - dokumenty Stolicy Apostolskiej,
    - bibliografię publikacji dotyczących indywidualnych form życia konsekrowanego.
  - d. przygotowuje materiały informacyjne dla biskupów diecezjalnych, delegatów ds. życia konsekrowanego oraz delegatów ds. indywidualnych form życia konsekrowanego,
  - e. organizuje spotkania informacyjne i formacyjne dla delegatów ds. indywidualnych form życia konsekrowanego,
  - f. podejmuje działania mające na celu promocję indywidualnych form życia konsekrowanego:
    - inspiruje studium teologiczne i prawne dotyczące indywidualnych form życia konsekrowanego,
    - promuje indywidualne formy życia konsekrowanego w środkach masowego przekazu,
    - prowadzi stronę internetową ([www.ifzk.episkopat.pl](http://www.ifzk.episkopat.pl)),
    - inspiruje działalność na rzecz budzenia powołań,
    - koordynuje działalność Centrum Promocji Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego,
  - g. obejmuje patronat nad coroczną Pielgrzymką stanu dziewic, stanu wdów i pustelników,
  - h. służy pomocą w rozwiązywaniu problemów teologicznych, prawnych i duszpasterskich.

*Normy określające sposób postępowania w przypadku odejścia ze stanu dziewic zostaną przekazane w najbliższym czasie.*



## ANEKS

1. *Propozycja ramowego programu formacji początkowej i ciągłej.*
2. *Statut Ordo Virginum dla Diecezji Pelplińskiej.*

# PROPOZYCJA RAMOWEGO PROGRAMU FORMACJI

## WPROWADZENIE

### ISTOTA FORMACJI ŻYCIA KONSEKROWANEGO

Wszyscy wierzący w sakramencie chrztu są wezwani do naśladowania Chrystusa, jednak osoby konsekrowane są powołane do szczególnej zażyłości z Nim i oddania się Mu w sposób "niepodzielny"<sup>38</sup>. **Istotą życia konsekrowanego** jest naśladowanie Chrystusa na drodze rad ewangelicznych, postęp w doskonałości, szczególna wrażliwość i dyspozycyjność na działanie łaski Bożej oraz wczuwanie się w potrzeby Kościoła. Do podjęcia i realizacji tej formy życia niezbędna jest formacja.

**Formacja chrześcijańska** to proces stawania się uczniem Chrystusa przez wzrastanie w jedność z Nim i upodobnianie się do Niego. Formacja musi objąć całą osobę i realizować cel.<sup>39</sup> Człowiek poddając się formacji dojrzewa osobowo i duchowo to znaczy podlega procesowi kształtowania postawy życiowej, która weryfikuje poznanie i przeżywanie treści wiary chrześcijańskiej oraz względnie stałe działanie zgodne z wyborem.<sup>40</sup>

Tak rozumiana formacja nie jest przywilejem zastrzeżonym tylko dla niektórych, ale prawem i obowiązkiem wszystkich.<sup>41</sup>

**Celem** formacji jest zjednoczenie z Bogiem, które czyni z osoby formowanej nowego człowieka – świadka Królestwa Bożego.

**Uzasadnieniem formacji osoby konsekrowanej** jest konieczność towarzyszenia formowanym, którzy odpowiadając na Boże wezwanie weszli na drogę rad ewangelicznych i dążą do doskonałości w spotkaniu z odkupieńczą miłością Chrystusa.

### TREŚĆ FORMACJI

Treścią formacji jest naśladowanie Chrystusa. Proces formacji obejmuje całego człowieka: jego człowieczeństwo, życie wiary, konkretne powołanie, prowadząc do jego pełnej integracji. Nie możemy mówić o jednym z tych wymiarów pomijając pozostałe.

Najbardziej podstawowym jest **człowieczeństwo**. Jego najgłębszą istotą jest bycie ikoną Boga. Człowiek wzrasta przez poznanie i budowanie relacji braterskich.

Proces kształtowania postawy życiowej w tym wymiarze musi wziąć pod uwagę uwarunkowania psychofizyczne, intelektualne, zdolność do budowania relacji oraz środowisko wzrostu osoby.

<sup>38</sup> VC, 104.

<sup>39</sup> ChL 57.

<sup>40</sup> M. Chmielewski, *Vademecum duchowości katolickiej*, s. 20.

<sup>41</sup> VC 63.

Pełnię możliwości swego rozwoju człowiek osiąga uczestnicząc przez Chrystusa w życiu Trójcy Świętej. Dojrzewa do świętości żyjąc nowym życiem dziecka Bożego zgodnie z wolą Ojca.

Formacja **chrześcijańska** wprowadza w treść wiary, pomaga rozpoznawać wolę Bożą i uzdalnia do przyjęcia łaski Bożej.

Charyzmat **życia konsekrowanego** jest zakorzeniony w sakramencie chrztu. Wezwanie do upodobniania się do Jezusa ubogiego, posłusznego i czystego przyjmuje tu formę szczególnego zobowiązania (ślubu, przyrzeczenia) ze względu na Królestwo Niebieskie.

Formacja wspomaga osobę konsekrowaną w wiernym przyswajaniu sobie uczuć i myśli Jezusa ku Ojcu<sup>42</sup> oraz czytania znaków czasu w kontekście pierwszego „tak”.

## ETAPY FORMACJI

### 1. Formacja początkowa

Pierwszym etapem formacji początkowej jest głębsze zrozumienie i przyjęcie Bożego wezwania, zapoznanie z charyzmatem i przygotowanie do podjęcia decyzji.<sup>43</sup>

Następny etap to czas głębszego rozpoznania swej motywacji i głębszego poznania powołania. Wprowadza on do nowego sposobu życia, tak by osoba powołana mogła podjąć dojrzałą i ważną decyzję dotyczącą przyjęcia zobowiązań związanych z życiem konsekrowanym i kontynuowania swej formacji na dalszych jego etapach. Czas ten służy głębszemu poznaniu siebie i przyswojeniu wiedzy teologicznej oraz formacji duchowej i apostołskiej.

Etap poprzedzający podjęcie zobowiązań czasowych pozwala doświadczyć, że życie jest procesem, który przez zjednoczenie z Chrystusem zakorzenia w Bogu i uzdalnia do poświęcenia swego życia Chrystusowi.

Podjmując czasowe zobowiązania osoba konsekrowana ostatecznie potwierdza prawdziwość swego powołania i przygotowuje się do konsekracji poprzez program formacyjny umożliwiający postęp w rozwoju ludzkim, duchowym, apostołskim.

### 2. Formacja permanentna

Celem formacji ciągłej jest wspomaganie rozwoju osoby konsekrowanej przez cały okres jej życia<sup>44</sup>. Formacja permanentna jest procesem nieustannego podtrzymywania świeżości i autentyczności początków oraz odwagi w dawaniu odpowiedzi na znaki czasu<sup>45</sup> w świetle Ewangelii i własnego charyzmatu.

Formacja permanentna obejmuje wymiar życia duchowego, ludzkiego, apostołskiego, kulturowego, zawodowego i wymiar charyzmatu, który gromadzi w sobie wszystkie pozostałe.<sup>46</sup>

## ŚRODKI FORMACJI

Warunkiem, od którego zależy skuteczność formacji, jest gotowość do nawrócenia. Osoba konsekrowana odkrywa wolę Pana i znajduje źródło życia w Słowie Bożym, Eucharystii, Liturgii, świadomym życiu sakramentalnym, adoracji, wytrwałej modlitwie.

Pomocniczymi środkami formacji osób konsekrowanych są: ćwiczenia duchowe, kierownictwo duchowe, pokuta, dzieła miłosierdzia, apostołstwo, a także spotkania formacyjne, dzielenie się doświadczeniem wiary we wspólnocie, rozmowy indywidualne, dni skupienia, rekolekcje, lektura, studia.

<sup>42</sup> Instrukcja *Rozpocząć na nowo od Chrystusa*, 15.

<sup>43</sup> VC 65.

<sup>44</sup> VC 69.

<sup>45</sup> Instrukcja *Rozpocząć na nowo od Chrystusa*, 20.

<sup>46</sup> VC 71.

## ŚRODOWISKO FORMACJI

Naturalnym środowiskiem formacji dla chrześcijanina jest Kościół. W instytutach życia konsekrowanego uprzywilejowanym środowiskiem formacji jest wspólnota, a dla osób realizujących swe powołanie do życia konsekrowanego w świecie osoby żyjące tym samym charyzmatem oraz środowisko pracy i posługi apostołskiej.

## FORMATORZY

Bezpośrednia odpowiedzialność za formację spoczywa na przełożonych i osobach przez nich wyznaczonych, lecz wzrost ku pełnej dojrzałości będzie niemożliwy bez zaangażowania osoby formowanej w proces formacji.

## FORMACJA STANU DZIEWIC

### ISTOTA I SKUTKI KONSEKRACJI DZIEWIC

Począwszy od czasów apostołskich dziewice chrześcijańskie, powołane przez Pana, by poświęcić się Mu w sposób niepodzielny<sup>47</sup> w większej wolności serca, ciała i ducha, podejmowały za aprobatą Kościoła decyzję życia w stanie dziewictwa dla Królestwa niebieskiego.<sup>48</sup>

**Dziewice, wyrażając święty zamiar gruntowniejszego naśladowania Chrystusa zostają mistycznie zaślubione Chrystusowi, Synowi Bożemu, i przeznaczone na służbę Kościołowi.<sup>49</sup> Przez uroczysty obrzęd dziewica staje się osobą poświęconą, wielkim znakiem miłości Kościoła do Chrystusa i eschatologicznym obrazem niebieskiej Oblubienicy i przyszłego życia.<sup>50</sup>**

Po Soborze Watykańskim II powrócono do konsekracji kobiet żyjących w świecie. Prowadzą one indywidualny tryb życia w świecie, nie podlegając żadnym strukturom życia wspólnotowego. Wspólną dla dziewicy konsekrowanej, w której realizuje swoją misję, jest Kościół diecezjalny, do którego przynależy i w pełni uczestniczy w jego życiu.

W przeżywaniu świętości ewangelicznej dziewica konsekrowana może podjąć wybraną przez siebie formę duchowości zakorzenioną w Tradycji Kościoła.

### SPECYFIKA FORMACJI

Proces formacji stanu dziewic powinien uwzględnić, że jest to **indywidualna forma życia**, której charyzmatem jest nie tyle działanie, co **bycie znakiem** poprzez sam fakt podjęcia zobowiązania do **życia w czystości** ze względu na Królestwo Niebieskie.

### TREŚĆ

**Celem ogólnym** formacji dziewic JEST WYCHOWANIE DO MIŁOŚCI OBLUBIEŃCZEJ.

**Myślą przewodnią**, swoistym kluczem w doborze treści jest charyzmat stanu: BYĆ ZNAKIEM. Najdoskonalszym **wzorem** dla dziewicy konsekrowanej jest MARYJA.<sup>51</sup>

- **Człowieczeństwo**

**Istotą** człowieczeństwa jest bycie IKONĄ BOGA.

**Celem** formacji w tym zakresie jest POZNANIE SIEBIE SAMEGO I SIEBIE W RELACJI Z DRUGIM (aby posiadać siebie i stać się darem).

**Myślą przewodnią** (kluczem w doborze treści) jest PRAWDA.

<sup>47</sup> 1 Kor 7, 34-36.

<sup>48</sup> Mt 19, 12; KKK, 922.

<sup>49</sup> KPK, kan. 604 § 1.

<sup>50</sup> Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 1-2; KKK, 923.

<sup>51</sup> Instrukcja *Rozpocząć na nowo od Chrystusa*, 46.

Przykładowe zagadnienia:

- Stworzenie na obraz i podobieństwo Boga do życia w komunii z Nim i drugim człowiekiem.
- Poznanie siebie jako kobiety w wymiarze fizycznym, psychicznym, intelektualnym i duchowości.
- Podstawowe powołanie kobiety jako córki, oblubienicy i matki.
- Budowanie relacji z drugim człowiekiem w postawie gotowości do bycia obdarowanym i bycia darem dla innych.

- **Chrześcijaństwo**

**Istotą** chrześcijaństwa jest bycie UCZNIEM JEZUSA.

**Celem** formacji w tym zakresie jest DOŚWIADCZENIE ŚWIĘTOŚCI.

**Myślą przewodnią** (kluczem w doborze treści) jest NOWE ŻYCIE mocą Ducha Świętego, w Chrystusie, zgodne z wolą Bożą.

Przykładowe zagadnienia:

- Chrzest narodzeniem do nowego życia w Chrystusie.
- Bóg objawia się człowiekowi przez Słowo.
- Modlitwa – źródła, droga, przewodnicy.
- Liturgia i życie sakramentalne Kościoła.
- Świadectwo słowa (apostolstwo) i czynu (Dekalog, przykazanie miłości, błogosławieństwa, przykazania kościelne, cnoty boskie, cnoty główne itd.).
- Pełnienie woli Bożej (rozeznanie, prowadzenie przez Ducha Świętego).
- Postawa służby (obecność, słowo, modlitwa, działanie, odkrycie charyzmatu osobistego)

- **Życie konsekrowane**

**Istotą** życia konsekrowanego jest BYCIE WYBRANYM.

**Celem** formacji jest DOŚWIADCZENIE OBLUBIEŃCZOŚCI.

**Myślą przewodnią** jest OFIARA.

Przykładowe zagadnienia:

- Życie konsekrowane jako dar z siebie poprzez życie radami ewangelicznymi.
- Konsekracja zakorzeniona w sakramencie chrztu.
- Wezwanie do radykalizmu ewangelicznego.
- Konsekracja a profesja.
- Czystość – ubóstwo – posłuszeństwo: Stary Testament, Nowy Testament (Jezus, Maryja, Apostołowie), aktualizacja.

- **Życie konsekrowane – dziewictwo konsekrowane**

**Istotą** dziewictwa konsekrowanego jest bycie wybranym aby BYĆ ZNAKIEM.

**Celem** formacji jest doświadczenie oblubieńczości w SPOTKANIU Z DZIEWICZĄ MIŁOŚCIĄ CHRYSZTUSA.

**Myślą przewodnią** są ZAŚLUBINY.

Przykładowe zagadnienia:

- Ślub czystości: wartość dziewictwa w świecie – kiedyś i dzisiaj, ślub prywatny a ślub publiczny, miłość oblubieńcza, zaślubiny.
- Zakotwiczenie w celu: mentalność „eschatologiczna”, modlitwa zjednoczenia, życie „prorockie”.
- Służba Kościołowi: posłuszeństwo biskupowi, posłannictwo dziewicy konsekrowanej w Kościele (bycie znakiem miłości Kościoła do Chrystusa i eschatologicznym obrazem niebieskiej oblubienicy i przyszłego Kościoła; służba zgodna ze swoim charyzmatem)
- Diecezja – historia i współczesność.
- Stan dziewic: historia, współczesność, święte dziewice, Magisterium Kościoła o stanie dziewic.

## ETAPY FORMACJI

Planując proces formacji na każdym jej etapie **wykorzystujemy treść dotyczącą wszystkich wymiarów** omówionych wyżej. Dobieramy ją biorąc pod uwagę cel każdego z etapów. Na każdym etapie formacji niezbędne jest indywidualne kierownictwo duchowe.

### I etap – ROZEZNANIE

*Cel: Rozeznanie powołania.*

Czas trwania: do 1 roku

Forma:

- uczestnictwo w spotkaniach ogólnych
- lektura (broszura)

Zakończenie: złożenie podania na ręce Biskupa Diecezjalnego.

### II etap – FORMACJA POCZĄTKOWA

*Cel: przygotowanie do konsekracji (formacja do umiłowania charyzmatu).*

a. przygotowanie do prywatnego zobowiązania czasowego:

Czas trwania: od 1 do 2 lat

Forma:

- uczestnictwo w spotkaniach ogólnych
- spotkania dodatkowe
- lektura
- rozmowy indywidualne
- rekolekcje

Zakończenie: rekolekcje i złożenie zobowiązania czasowego (na okres roku, odnawiany przez kolejne lata).

b. przygotowanie do konsekracji:

Czas trwania: od 3 do 6 lat

Forma:

- uczestnictwo w spotkaniach ogólnych
- spotkania dodatkowe
- lektura
- rozmowy indywidualne
- rekolekcje

Zakończenie: złożenie podania na ręce Biskupa Diecezjalnego, rekolekcje i konsekracja.

### III etap – FORMACJA CIĄGŁA

*Cel: pogłębienie wiary, wierność charyzmatowi, aktualizacja charyzmatu (czytanie znaków czasu).*

Czas trwania: do końca życia

Forma:

- uczestnictwo w spotkaniach ogólnych
- rekolekcje
- lektura
- konferencje itp.

## ŚRODKI FORMACJI

W formacji dziewic konsekrowanych szczególnie cennymi środkami oprócz najbardziej podstawowych (patrz: rozdz. IV Wprowadzenia) są: lektura, spotkania ogólne i rozmowy indywidualne (w tym bardzo ważne jest stałe kierownictwo duchowe i współpraca z formatorem).

## ŚRODOWISKO FORMACJI

Dla dziewic konsekrowanych środowiskiem formacji jest wspólnota Kościoła lokalnego i osoby żyjące tym samym charyzmatem.

## FORMATORY

Bezpośrednia odpowiedzialność za dziewice konsekrowane na terenie diecezji spoczywa na biskupie diecezjalnym, który rozeznaje autentyczność powołania<sup>52</sup>, dopuszcza do konsekracji i jest szafarzem obrzędu konsekracji dziewic.

Do biskupa diecezjalnego należy ustalenie sposobu, w jaki dziewice prowadzące życie świeckie mają się zobowiązać do zachowania dziewictwa na zawsze.<sup>53</sup>

Przed konsekracją biskup diecezjalny przeprowadza rozmowę z kandydatką na temat jej sposobu życia, którego wymaga charakter charyzmatyczny dziewictwa konsekrowanego.

Po konsekracji do obowiązków Biskupa należy:

- troska o formację ciągłą,
- podtrzymywanie duchowej więzi z dziewicami konsekrowanymi,
- regularne spotkanie z każdą z dziewic w celu weryfikacji sposobu życia i ewentualnej posługi na poziomie diecezji,
- ustanowienie kierowników duchowych dla wszystkich dziewic,
- podejmowanie odpowiednich działań w przypadku nie stosowania się do norm określonych statutem i w sytuacjach wątpliwych.

Biskup diecezjalny może powierzyć odpowiedzialność za formację początkową i ciągłą oraz opiekę duszpasterską nad dziewicami konsekrowanymi odpowiednio przygotowanemu kapłanowi lub prezbiterowi.

## WSKAZANIA PRAKTYCZNE

Przygotowując szczegółowy program formacji dla konkretnych osób warto pamiętać, że:

- siłą charyzmatu stanu dziewic jest: świadectwo życia wskazujące na najbardziej istotny punkt odniesienia jakim jest miłość Chrystusa obecnego w świecie i przeznaczenie do życia w chwale oraz mentalność eklezjalna – zakorzenienie w Kościele lokalnym, dyspozycyjność,
- słabość może przejawiać się w indywidualizmie, poczuciu wyższości (niższości), zamknięciu się we własnym świecie, rozmyciu własnej tożsamości, aktywizm, poczuciu osamotnienia,
- formacja ciągła może być prowadzona we współpracy z innymi diecezjami przy uwzględnieniu wzajemnych doświadczeń,
- do konsekracji można dopuszczać dziewice żyjące w świecie, które:
  - nigdy nie zawierały małżeństwa ani nie żyły publicznie, czyli jawnie, w stanie przeciwnym czystości;
  - według ogólnej opinii przez swój wiek, roztropność i obyczaje dają rękojmię, że wytrwają w życiu czystym oraz poświęconym służbie Kościołowi i bliźnim;
  - zostały dopuszczone do konsekracji przez biskupa ordynariusza miejsca.<sup>54</sup>

Warto będzie w najbliższej przyszłości opracować zestaw lektur służących formacji początkowej i ciągłej. W przygotowaniu jest obecnie zbiór tekstów do rozmyślań wyjętych z nauczania Kościoła, pism ascetycznych i pism Ojców Kościoła.

<sup>52</sup> VC, 49.

<sup>53</sup> Pontificale Romanum, Konsekracja dziewic, 5

<sup>54</sup> Pontificale Romanum, Konsekracja dziewic, 5

## **ORDO VIRGINUM CONSECRATARUM**

### **STATUT dla diecezji pelplińskiej**

#### **ISTOTA I SKUTKI KONSEKRACJI DZIEWIC**

1. Począwszy od czasów apostołskich dziewice chrześcijańskie, powołane przez Pana, by poświęcić się Mu w sposób niepodzielny w większej wolności serca, ciała i ducha, podejmowały za aprobatą Kościoła decyzję życia w stanie dziewictwa dla Królestwa niebieskiego.<sup>55</sup>
2. Dziewice – wyrażając święty zamiar gruntowniejszego naśladowania Chrystusa – są Bogu poświęcone przez Biskupa Diecezjalnego według zatwierzonego obrzędu liturgicznego, zostają mistycznie zaślubione Chrystusowi, Synowi Bożemu, i przeznaczone na służbę Kościołowi.<sup>56</sup>
3. Przez uroczysty obrzęd dziewica, pozostając w świecie, staje się osobą poświęconą, wielkim znakiem miłości Kościoła do Chrystusa i eschatologicznym obrazem niebieskiej Oblubienicy i przyszłego życia.<sup>57</sup>

#### **GLÓWNE OBOWIĄZKI DZIEWIC**

1. Dziewice poświęcone Bogu z natchnienia Ducha Świętego ślubują czystość, aby bardziej kochać Chrystusa i lepiej służyć bliźnim.
2. Dziewice chrześcijańskie zgodnie ze swym stanem i otrzymanymi charyzmatami powinny się oddawać pokucie, dziełom miłosierdzia, apostołstwu i gorliwej modlitwie.
3. Dziewicom zaleca się usilnie, aby dla lepszego spełnienia obowiązku modlitwy odmawiały codziennie Liturgię Godzin, zwłaszcza Jutrznie i Nieszpory. W ten sposób, łącząc swój głos z głosem Chrystusa, najwyższego Kapłana, oraz Kościoła świętego, będą nieustannie wielbić Ojca niebieskiego i wypraszać zbawienie świata.<sup>58</sup>

#### **WARUNKI DOPUSZCZENIA DO KONSEKRACJI DZIEWIC**

1. Do konsekracji można dopuszczać dziewice żyjące w świecie, które:
  - a) ukończyły 25, a nie przekroczyły 50 roku życia;
  - b) nigdy nie zawierały małżeństwa ani nie żyły publicznie, czyli jawnie, w stanie przeciwnym czystości;
  - c) według ogólnej opinii przez swój wiek, roztropność i obyczaje dają rękojmię, że wytrwają w życiu czystym oraz poświęconym służbie Kościołowi i bliźnim;
  - d) zostały dopuszczone do konsekracji przez Biskupa Diecezjalnego.<sup>59</sup>
2. Kandydatka pragnąca przyjąć konsekrację zwraca się bezpośrednio do Biskupa Diecezjalnego, przedstawiając:
  - a) prośbę o dokonanie obrzędu konsekracji, popartą przez kierownika duchowego i księdza proboszcza;
  - b) opinie wyżej wymienionych kapłanów;
  - c) życiorys;
  - d) świadectwo chrztu.<sup>60</sup>

#### **ODPOWIEDZIALNOŚĆ BISKUPA DIECEZJALNEGO**

1. Dziewice konsekrowane przez Biskupa łączą się szczególną więzią z Kościołem partykularnym, któremu służą z poświęceniem, chociaż pozostają w świecie.<sup>61</sup> Ze względu na

<sup>55</sup> 1 Kor 7, 34-36; Mt 19, 12; KKK, 922

<sup>56</sup> KPK, kan. 604 § 1.

<sup>57</sup> Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 1; KKK, 923

<sup>58</sup> Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 2

<sup>59</sup> Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 3-5

<sup>60</sup> KPK, kan. 645 § 1.

<sup>61</sup> VC, 7.

konieczność współpracy. Ich obecność wymaga specjalnej uwagi ze strony Biskupa Diecezjalnego i kapłanów.<sup>62</sup>

2. Bezpośrednia odpowiedzialność za dziewice konsekrowane na terenie diecezji spoczywa na Biskupie Diecezjalnym, który rozeznaje autentyczność powołania, dopuszcza do konsekracji i jest szafarzem obrzędu konsekracji dziewic. Inny biskup może przewodniczyć obrzędowi za zgodą Biskupa Diecezjalnego.<sup>63</sup>
3. Do Biskupa Diecezjalnego należy ustalenie sposobu, w jaki dziewice prowadzące życie świeckie mają się zobowiązać do zachowania dziewictwa na zawsze.<sup>64</sup>
4. Biskup Diecezjalny zatwierdza Statut dla stanu dziewic, określający podstawowe normy życia i posługi dla diecezji.
5. Przed konsekracją Biskup Diecezjalny zapewnia kandydatce formację początkową oraz przeprowadza rozmowę z kandydatką na temat jej sposobu życia, którego wymaga charakter charyzmatyczny dziewictwa konsekrowanego.
6. Po konsekracji do obowiązków Biskupa należy:
  - a) troska o formację ciągłą;
  - b) podtrzymywanie duchowej więzi z dziewicami konsekrowanymi;
  - c) systematyczne spotkania z każdą z dziewic (przynajmniej raz w roku) w celu weryfikacji sposobu życia i ewentualnej posługi na poziomie diecezji;
  - d) ustanowienie przynajmniej dwóch kierowników duchowych dla wszystkich dziewic;
  - e) zapewnienie pomocy w sytuacjach losowych;
  - f) podejmowanie odpowiednich działań w przypadku nie stosowania się do norm określonych Statutem i w sytuacjach wątpliwych.
7. Biskup Diecezjalny powierza odpowiedzialność za formację początkową i ciągłą oraz opiekę duszpasterską nad dziewicami konsekrowanymi odpowiednio przygotowanemu kapłanowi.
8. Po konsekracji Biskup Diecezjalny przekazuje dziewicy dekret potwierdzający akt konsekracji.
9. Dziewica konsekrowana powinna poinformować Biskupa Diecezjalnego o zmianie miejsca zamieszkania, związanej ze zmianą diecezji i prosić o list polecający do Biskupa tej diecezji, na terenie której zamieszka.
10. Biskup Diecezjalny może upoważnić jedną z dziewic konsekrowanych w diecezji do bycia przedstawicielką dziewic konsekrowanych na forum ogólnopolskim.
11. Działania o zasięgu ogólnopolskim, mające na celu gromadzenie informacji, tworzenie syntezy teologicznej, wskazywanie rozwiązań formacyjnych i prawnych, organizowanie sympozjów, konferencji, wykładów, rekolekcji oraz promocję indywidualnych form życia konsekrowanego koordynuje z ramienia Episkopatu Podkomisja ds. Indywidualnych Form Życia Konsekrowanego przy Komisji Episkopatu Polski ds. Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego.<sup>65</sup>

## **REALIZACJA CHARYZMATU ŻYCIA DZIEWICTWA KONSEKROWANEGO**

1. Dziewice konsekrowane prowadzą indywidualny tryb życia w świecie, nie podlegając żadnym strukturom życia wspólnotowego.
2. Wspólnotą dla dziewicy konsekrowanej, w której realizuje swoją misję, jest Kościół diecezjalny.
3. Charakter diecezjalny stanu dziewic konsekrowanych stanowi istotną cechę tej formy życia i polega na:
  - a) przynależności i miłości dziewicy konsekrowanej do swojego Kościoła lokalnego, do jego historii i teraźniejszości;
  - b) pełnym uczestnictwem w życiu Kościoła lokalnego, w którym „tu i teraz” istnieje i aktualizuje się Kościół Powszechny;

<sup>62</sup> Instrukcja Kongregacji Instytutów Życia Konsekrowanego i Stowarzyszeń Życia Apostolskiego *Rozpocząć na nowo od Chrystusa. Odnowione zaangażowanie życia konsekrowanego w trzecim tysiącleciu*, 19.

<sup>63</sup> VC, 49; Pontificale Romanum, Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 6.

<sup>64</sup> Por. Obrzędy konsekracji dziewic, *Wprowadzenie ogólne*, 5 (ślub lub przyrzeczenie).

<sup>65</sup> KPK 661.



- c) przyjęciu perspektyw i planów duszpasterskich diecezji i dyspozycyjności na proponowany udział w ich realizacji w ramach możliwości i osobistych predyspozycji każdej z dziewic.
4. Dziewica konsekrowana służy diecezji podejmując działalność apostolską w pełnym lub niepełnym wymiarze czasowym, na prośbę biskupa ordynariusza zgodnie z przyjętymi ustaleniami lub w czasie wolnym.
  5. Wszelka działalność apostolska, duszpasterska czy charytatywna, jest dobrowolna i powinna być uzgadniana, koordynowana i potwierdzana przez Biskupa Diecezjalnego.
  6. Dziewice mogą się zrzeszać w stowarzyszeniach dla wierniejszego wypełniania swego zamiaru oraz dla służby Kościołowi, odpowiadającej ich własnemu stanowi i wykonywanej przy wzajemnej pomocy.<sup>66</sup>
  7. Aby wiernie realizować swoje powołanie dziewica konsekrowana:
    - a) wedle możliwości codziennie uczestniczy we Mszy Świętej i adoruje Jezusa obecnego w Najświętszym Sakramencie;<sup>67</sup>
    - b) czyta Pismo Święte, odprawia rozmyślanie i sprawuje Liturgię Godzin;<sup>68</sup>
    - c) ma specjalne nabożeństwo do Maryi, która jest dla niej wzorem i oparciem;<sup>69</sup>
    - d) często przystępuje do sakramentu pojednania i w sposób wolny obiera kierownictwo duchowe.<sup>70</sup>
  8. W przeżywaniu świętości ewangelicznej dziewica konsekrowana może podjąć wybraną przez siebie formę duchowości zakorzenioną w Tradycji Kościoła.
  9. Dziewica konsekrowana jest zobowiązana sama zapewnić sobie mieszkanie (osobno lub z rodziną), stałe źródło utrzymania i świadczenia społeczne.
  10. Widzialnym znakiem konsekracji jest obrączka a w czasie liturgii biała peleryna.

## FORMACJA POCZĄTKOWA I CIĄGŁA

Po rozpoznaniu przez Biskupa Diecezjalnego autentyczności powołania do życia w dziewictwie (oraz po wyrażeniu zgody na konsekrację) następuje czas formacji początkowej (trwający od roku do trzech lat). W tym czasie kandydatka składa prywatny, czasowy ślub czystości.

1. Systematyczna formacja duchowa, teologiczna i apostolska dziewic konsekrowanych obejmuje dwa etapy: formację początkową i formację ciągłą.
2. Formację początkową kandydatka podejmuje po wyrażeniu zgody przez Biskupa Diecezjalnego; obejmuje ona:
  - a) etap wstępny, trwający od roku do dwóch lat, w czasie którego kandydatka rozpoznaje powołanie właściwe stanowi dziewic;<sup>71</sup>
  - b) czasowy ślub czystości, odnawiany co roku przez okres od 4 do 6 lat;<sup>72</sup>
  - c) bezpośrednio przygotowanie do konsekracji.

Formacja ciągła jest realizowana w czasie regularnych spotkań w ciągu roku i corocznych rekolekcji zamkniętych oraz poprzez uczestnictwo w konferencjach, wykładach, sympozjach itp.

3. Dziewica konsekrowana ma obowiązek do końca życia kontynuować swoją formację duchową, teologiczną i apostolską,<sup>73</sup> realizowaną poprzez uczestnictwo w regularnych spotkaniach w ciągu roku, corocznych rekolekcjach zamkniętych oraz innych spotkaniach służących formacji.
4. Formacja ciągła może być prowadzona we współpracy z innymi diecezjami przy uwzględnieniu wzajemnych doświadczeń.
5. Zaleca się jak najczęstszy udział wspólnotowy we Mszy św. i Liturgii Godzin.

<sup>66</sup> KPK, kan. 604, §2.

<sup>67</sup> KPK 663 §2.

<sup>68</sup> KPK 663 §3.

<sup>69</sup> KPK 663 §4.

<sup>70</sup> KPK 664, KPK 719 §4.

<sup>71</sup> KPK 648, KPK 722.

<sup>72</sup> KPK 655, KPK 723.

<sup>73</sup> KPK 661.